

alvorsame gudsordet: «Far ikkje villt! Gud let seg ikkje spotta», Gal. 6, 7.

Ut i vingarden.

Tone: Vår Gud han er so fast ei borg.
Du fallne att, høy Herrens kall
mildt ljomar gjenom verdi!
Han kallar oss frå synd og fall
og vonde, ville ferdi.

I myrker atti går
med djupe hjartesår,
og driv i dådlaus draum
på tidsens stride straum,
som ber mot tap og tynning.

Sjå, Herrens vingard vidt på jord
hev naud på yrkesmenn;
og dragnad mot hans ånd og ord
so lite atti kjenner.
Han ropar etter folk
til annsam onnebolk
inni hans aldegard;
men vondt og rangvist svar
gjev atti på hans kalling.

Kor herlegt er det høge kall:
i Herrens hage yrkja, —
der inni andens tempelhall
få livsens voner styrkja!
So høyrdå Herrens rop
du yrkeslause hop!
Di dyre nådetid
i fåfengd frå deg glid.
Kom fyrr mot kveld det lider!

Aa, Norigs folk, høy Herrens kall,
lyd på hans miskunns minning!
Du stemmer ned mot avgrunnens fall
i trå mot fåfengd vinning.
I hildrings skodd du sviv,
på villferds veg du driv.
Din Gud er gods og gull,
og barmen din er full
av lettlynds tome tankar.

Når Gud oss eingong kallar inn

og løn for liv skal gjeva,
då vesal vinning visst du vinn
for du med mammon stræva.
Kvar trulaus yrkesmann
på andens åkerland
fær Herrens harde dom;
men livsens løn og rom
fær berre fulltru tenar.

JOHAN AUSTBØ.

Den som sår med gråt.

Den unge forkynnaren sit strålannde glad. Han hev fenge eit brev i dag. Fyrste gongen han såg den unge mannen som skriv idag, var på eit vekkjingsmøte for mange år sidan. Han bøygde seg på kne attmed sin gamle far.

Sidan synte han seg trufast, varmhuga og evnerik. Men so kom det tunge vrangsette meinhouvet. Den unge mannen som kunde vorste ein av dei fremste i Jesu fylking, hamnar på hi sida. Sist er det komme so langt, at han hev gjort upp sin meining korleis han vil liva utan Gud og døy forutan Gud. Det var mange som gret yver honom, men vår unge mann var modig, og fullt fyresett å røyna sitt mod. Det vart ein strid som skifte med skam og trassing.

Idag sit han på kanten av si grav, broten og bøygd. Han veit at han, når han stig ned i denne myrke jordholha, so skal han få stiga oppatt på palmestrandi; men der er skugge yver andlitet hans. — Livet mitt, mitt første frimod og min første kjærleik, evnene mine og livsyrket mitt, — det ligg att i denne jordholha her. Då bøygjer den unge forkynnaren kne og bed for honom: «Gud lat denne unge mannen ikkje døy, lat honom liva ei liti stund enno. Lat han få hen-

ta nokre evige blomar i eit livsyrke for deg Jesus, eit livsyrke her um det var aldri so stutt. Gud sjå i nåde til oss med den store sorg og lækje du den store livsbresten hjå han som er mitt bøneemne, og hev vore det i mange år. Og so må du ha takk du som elskar til det siste.

MATIAS ORHEIM.

Bladmannaskulen

gjev upplæring i bladarbeid ved brevbyte. Plan fritt.

Bladstyrar HANS AARNES,
Bygdøy, Oslo.

Solglimit

månadsblad for Norsk vanføresak — kjem ut i Alvøy, pris kr. 2,00 um året. Meldingar, utgreidingar um saki frå inn- og utland, forteljingar o. a. Styd vanføresa-ki ved å tinga bladet!

FRAM

14-dagleg tidsskrift, utgjeve
av studentmållaga i Oslo,
Nidaros og Aas.
Kostar berre kr. 1,50 kvartalet.
Fritt og friskt.

Bendeungdomslaget, Stavanger

Matstova, Øvre Holmegt. 20
Kaffistova, Torget 6
Kaffistova, Østervåg 25.
GOD MAT OG GODT STELL.

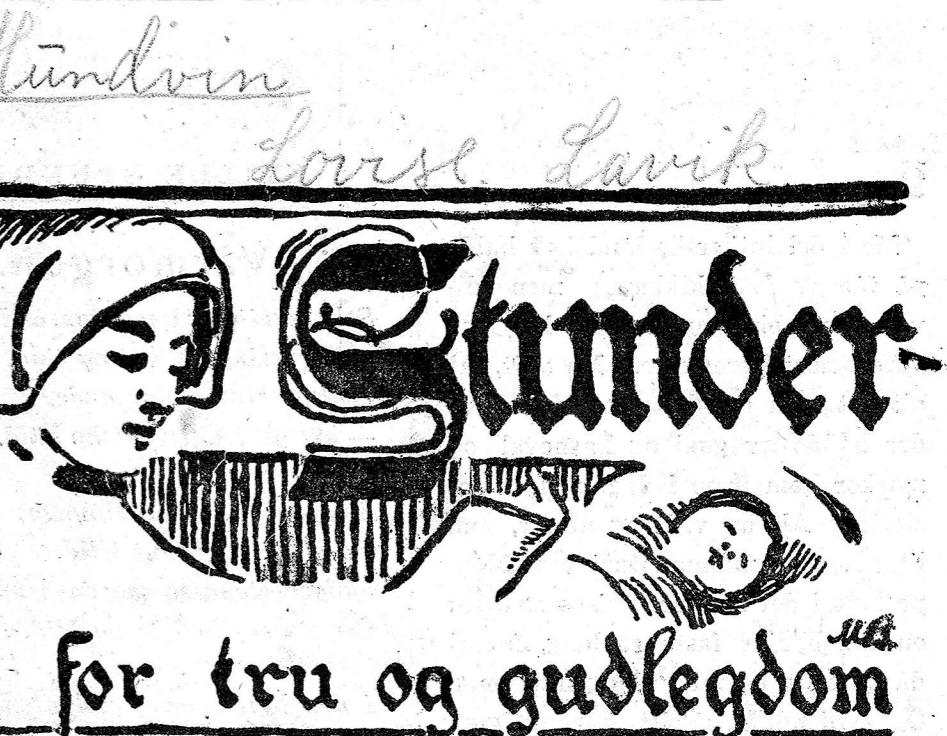
Kaffistovone åt mållaget Haugesund.

Telefongarden Torget og Haraldsgt. 126
ved Landmannstorget.

Framifrå stell.

Beste og billegaste matstover i byen
Husbung i norsk stil.
Stort bladhald.

STILLE STUNDER kjem ut i Volda kvar 14. dag og kostar med sendepengar kr. 3,00 for året. Tingarsamlarar fær for 5 løyste blad det 6te fritt. Kan tingast på alle poststadar i landet. Uppsegjingar av bladet må vera komne til sendestova
nannan utgangen av halvåret. Elles stend tingangi fast. Tilskrift til styret og sendestova er fru sokneprest Barstad, Volda

Nr. 5.

15. mars 1934.

46. årgangen.

Lovsong.

Luk. 1, 46–55.

—o—

Maria hadde lært det, som ofte fell oss so tungt å læra: å lovsyngja.

Ho takka Gud og song lovesong til hans æra for alt det gode han hadde gjort og gjeve.

Lat oss læra av Maria!

Var det meir lovesong i vårt kristenliv, so hadde det vore lukkelagare og rikare.

For medan me lovdyng Gud og takkar, so veks velgjerningane fyre oss, og det lovesyngjande hjarta tek meir til seg av dei velsigningar, som dei ber i sitt fang.

«Halleluja!

For det er godt å lovdyngja vår

Gud, for yndelegt er det, og lovesong
høver vel.»

So vitna dei alt i det gamle testamente um lovesongen.

Kor mykje meir skulde ikkje me skyna oss på lovesong, me, som liver i den nye pakt si songtid.

Kva var det som hadde lagt lovesongen inn i Maria si sjel?

Det var Herrens gjerningar, som ho hadde røynt og set.

Fyrst at han såg til henne, den ringe, i hennar låge stand og gjorde store ting imot henne. Dernæst at hans miskunn er frå ætt til ætt

mot alle, som ottast honom, at han gjer veldugt verk med sin arm til å spreida dei stormodige og støyta dei velduge ned av kongssæte, og til å lyfta dei låge upp og fylla dei hungrige med gode gavor.

Desse rettferds- og miskunnsgjerningar fyller hennar sjel med glede og takk.

Og ho let Guds store gjerningar stråla so klært, at alt det tunge og vesalle, all møtgang og meinsem vert burte i Guds gjerningars stråleglangs.

Difor lovdyng ho, og lovesongstenen døyver alle klagetonar.

Lat oss læra av dette!

Lat oss sjå meir Herrens store gjerningar for oss og imot oss.

Lat oss tenkja på, kor han hev sett til oss, gjort sin frelsande gjerning med oss, teke oss til nåde og velsigninga oss heilt til gjevandes.

Lat oss sjå meir på hans store velgjerningar i det daglege imot oss til likam og sjel.

Og lat oss sjå på alle dei han frelsjer og velsignar ikring oss og ut over den vide jord.

So skal hans store gjerningar og fylla vår sjel med glede og takk og me skal meir taka til å lovdyngja vår Gud.

Lat oss venda um fra det utakk-same klagemål som tyner kristenlivet, og venda oss til lovesongen, so

lovsongstonane kunde få makt i sjeli vår!

Mi sjel lov Herren! Amen.

Johannes Barstad.

Faste.

I den gamle katolske kyrkja tok fastetidi til Oskeonsdag (onsdagen etter fastelavn sundag). Den dagen steig dei botferdige (angrande) og av kyrkja bannstøytte inn i kyrkja berrhovda og med brennande ljos. Biskopen strødde oske på hovudi deira og sløkte ljos i deira og gjorde kunnigt, at dei no ei tid skulde vera utviste av kyrkja liksom Adam vart utvist av Paradis. Ikkje fyrr Skjærtorsdag måtte dei, som vart funne verdige til å verta upptekne, møta fram att berrføtte og med utendra ljos attved kyrkjedøri, og først når dei hadde sunge dei 7 botssalmar, gjekk bispen ut imot deim, tendra ljos i deira og tok deim uppatt.

I den moderne katolske kyrkja er skikken no brigda so, at alle truande oskeonsdag knæler framfor altaret. Oska av dei palmegreiner, som vart vigsla fyrr års palmesundag, vert strødd på hovudi deira, med di presten segjer: Memento homo, quia pulvis es et in pulverum reverteris (kom ihug, menneske, at du er av dust og til dust skal venda attende.)

Me i dei lutherske land hev halde på fæ av fasteskikkane; men di verre, på ein annan kant hev me vore svært lærenæme. Me veit, at alt det som den katolske millområder hadde av gøgl og karneval og maskor kom fram i dagane fyre fastetidi. Alt av villt og utamt, som ligg løynt i mannanaturi vart sloppa laus i dei dagane. Dei sa som so onsdag byrjar fasta so long, farvel då mitt liv og mi lyst og min song. Og sydlendingen sitt karnevalsgøgl vart nordlendingen si fastegleda. Her hjå oss hev no mange lag sitt karneval og maskeradebal, og det av reine tankar og gode fyresetningar ein ung mann kann hava, og det ei ung gjenta kann hava i seg av ljós tru på Gud og menneske, ein einaste kveld kann riva ned meir av det enn mange år kan hava byggja upp.

Er det i røyndi ikkje noko fagert i den gamle katolske kyrkja si botsgonga upp til høgalteret for å få ljøset sitt tendra i fastetidi? Gjев fastetidi vilde oppnya dei gamle botstankar: å koma med audmjukt sannkjennande hjarta fram for den herren og meisteren, som so i påskfestdagane frå krossen sin og påskesigeren sin evlar å tendra ljøset av von og frelsa i hjarto å læresveinane.

Tru.

Kristian Henrik Zeller, den velkjende sydtyske barneuppsedaren, vilde eingong gjera klårt for skuleborni sine, kva ordet «å tru» er for noko.

Han las upp joleevangeliet og stana serleg ved ordet: «Dykk er i dag ein frelsar fødd!»

Då han hadde fortalt det herlege evangeliet, so gjekk han ned frå talarstolen, tok sitt sylvir fram og sa: «Eg vil gjøva burt dette ur, den som tek det, han eig det.»

Ingen av borni torde taka det. Han gjekk millom pultane og baud fram uret til alle.

Vårmorgen.

*Soli sprett med morgonraude gyller kringum nut og tind,
vekkjer liv i dalar aude,
— svarte trolli vart ho bind.*

*Solargull på fjelli fløymer.
Våren leikar linnt i lid.
Skogen stend so säl og drøymer
um ein sumar ljós og blid.*

*I den bjarte morgonglansen
fuglar vaknar upp til song.
Aai gjeng med ville dansen
gjenom dalen djup og trøng.*

*Frå dei tusund fuglemunnar
tonar stig mot himmelkvelv
— stroymier gjenom skog og lundar
inn i sjeli lint dei skjelv.*

*Rein er lufti; — sôte angar
stig som eim frå friske flor.
Bjart det grønkaust kringum vangar.
Blomar blømer, — livet gror.*

AASMUND RAUNDALEN.

Men ingen tok det.
Endeleg til slutt kom ei liti gjente og tok det.

Det var hans eige dotter.
Zeller gav henne uret.
No gjekk han upp på talarstolen og sa:

«Akurat på same måten steller menneski seg. Vår himmelske far byd fram sine herlegaste gavor og goder, men me hev ingi tiltru til han, og er likeglade med skattane hans.»

Zellers dotter kjende far sin og hadde ei bergfast tiltru til han, at han stod ved sitt ord.

Skulde ikkje me hava ei likeso sterk tiltru til vår himmelske far, når han lovar og byd oss so mykje godt?

Hadde me meir tiltru til Gud Fader, so fekk me meir av hans gavor og vart lukkelegare:

P. M.

Lina Sandell.

Framhald frå fyrrre nr.

Songane hennar vitnar um, at ho var vel kjend i bibelen. Det fall difor so naturlegt for henne å nyttja bibelens eigne ord og vendingar. Det er dette som gjev songane hennar slik underleg kraft. Kjenskapen til bibelen hadde ho frå det, at ho dagleg las i honom saman med faren. For prost Sandell var ein trottug bibellesar og talde andre til å gjera det same. Han sa ofte: «Eg les ingen ting so gjerne som bibelen, som er mi åndelege kunnskapskjelda. Der hører eg Gud tala til hjarta mitt meir endeframt enn i andre gudelege bøker. Sanningi er der meir konsentrera og der kjenner eg ei større kraft.»

I 1850–60 ári gjekk der ei vekking yver Sverige. Det nye liv kravde nye uttrykk. Og Lina Sandell fekk nåde til å fylla dette krevet kanskje meir enn nokon annan. Forutan songane hennar kom det nye songar av ymse andre, soleis av C. O. Rosenius (hovudprofeten i denne tidsbolken), Oscar Ahnfeldt, Betty Ehrenberg o. fl. Men den mest flittige å skriva var L. S. Songane hennar vart fort spreidde og sungne av tusund. Grunnen til det var i fyrste radi det gilde innhaldet, men dernæst var det dei fine tonane, som var valde eller også komponera av sovorne musikkunningar som P. N. Stenhammar, O. Ahnfeldt, Th. Söderberg, Albert Lindström, Joel Blomquist o. fl. Det var mest Oscar Ahnfeldt som song deim inn i folkehjarta. I Ahnfeldts åndelege songar er meir enn halvparten av Lina Sandell, anten sjølvstendige eller umsette frå andre mål, serleg frå engelsk.

I bladet «Budbæraren» vart heile 14 av hennar songar offentleggjorde. Imillom desse: «Lefver du det nya livet uti Jesu Kristi tro?», «Blot en dag, et øgonblick i sänder», «Tryggare kann ingen vara», «Närmare til dig», «Bida blott».

Lina Sandell hadde natt rik åndelig mognings, og skiftande rørslor i det ytre og indre livet hadde ho gjennomlivt. Ho hadde lært å kjenne elegdomen i det forderva menneskehjarta og røynt kor lite eigi kraft strekkjer til. Men ho hadde også på underleg måte fenge smaka Frelsaren si makt og herlegdom og den unemnelege gleda å vita seg etterløyst ved blodet hans. Alt dette kling att i songane hennar og gjorde dei so kjære for kristne.

Frå 1861 vart ho knytt til fosterlandsstiftelsen. Ho vart der assistent hjå sekretæren som då var W. Rudin. Dernæst utførde ho umsetjingar for stiftelsens bokhandel. Seinare fekk ho til oppgåve å revisera songboki «Pilgrimsharpan». Desutan gav ho ut barne- og ungdomslesning. I Stockholm fekk ho høve til å nöra sitt personlege kristenliv ved umgjenge med fleire framståande kristne som C. O. Rosenius, prinsesse Eugenie o. fl. I heimen åt Rosenius var ho sers ofte og alltid ein velsedd gjest. Med prinsesse Eugenie kom ho ofte saman i prinsessa si syforeining for kristelege fyremål, t. d. Fjellstedts skule, og i hennar heim for gamle og for forsømde barn på Fridhem på Gotland.

Lina Sandell var ein mykje søkt sjølesyrgjar. Etter at ho i 1867 hadde vorte gift med grosserer Berg, kom hennar krins av kjenningar til å verta utvida. For også han tok del i mange friviljuge kristelege og filantropiske gjeremål, serleg sjømannsmisjonen og fråhaldssaki. I sin unelege heim tok dei alltid imot vene og framande med same vensem, og på spør vart difor heimen deira kalla eit hotel. Som dei sjølv vart rikt velsigna av Herren, so vart dei og til rik signing for andre. Dei gjorde fleire ferder saman, soleis til Finland, der dei lærde Topelius å kjenna, til Noreg, Danmark og Tyskland.

Av Lina Sandells prosaskrifter må ein nemna ein jolekalender ho i

mange år gav ut, «Korsblomman». Dernæst «Bibliotek för kristliga lefnadsteckningar» og «Bilder från Guds rike i lefnadsteckningar», dei siste ialt 36 småbøker. «Barnens Tidning», Sverikes første illustrera barneblad, styrde ho i tjuge år. Saman med mannen sin grunna ho «Barnens vän» og styrde det i 25 år. Til barneliteratur hører «Esters sondagsbok», «Söndagsskoleberättelser», «Ur lifvet», «Nytt barnebibliotek» o. m. a.

Ho vart gjennom bøkene sine som ei mor i Israel, elska av tusund på tusund av born yver heile landet, endå ho sjølv var barnlaus. Ho heldt på til dess pennen fall henne or handi. Vinteren 1899 fekk helsa hennar ein ålvorleg knekk ved ei leid influensa, og den 27. juli 1903 gjekk ho heim med eit ord av von og tru på lippone sine.

Kor elska ho var synte seg serleg ved hennar jordferd. Store skarer var møtt fram til eit siste farvel. Ein gripande augneblink var det då den store samling song hennar kjende og kjære song:

«Tryggare kann ingen vara
än Guds lilla barnaskara,
stjernan ei på himlafästet,
fagelen ei i kända nästet.

Herren sine trogna värda
uti Sions helga gårdar,
öfver dem han sig forbarmar,
bär dem upp på fadersarmar.

Ingen nöd og ingen lycka
skal utor hans hand dem rykka.
Han, vår ven för andre vänner
sina barns bekymmer känner.

Se han räknar håren alla,
som från våra hufvud falla.
Han oss föder och oss kläder,
under sorgen han oss gläder.

Gläd dig då, du lilla skara,
Jakobs Gud skal dig bevara!
For hans vilja måste alla
fiender til jorden falla.

Hvad han tar og hvad han gifver, samme fader han dock bliver, og hans mål er blott det ena: barnets sanna väl alena.»

Gud let seg ikkje spotta.

I februar 1753 hadde ein høg herre i Raab i Ungarn bode saman ein flokk vener til fastelavsmoro. Millom deim var også krigskommisær Josef Treithofer. Denne mann hadde noko fyrr gjenge yver frå den evangeliske til den katolske trui, og no syntet han seg alle stader som ein arg spottar av den evangeliske sanningi. Han nyttar alle høve til å gjera henne til lått og lögje.

Då dei hadde fått seg mat, tok dansen til, og vara til langt på nattti. For å auka moroi, fann krigskommisären på å taka på seg klæde, som skulde likna Luther sine. Ein ung adelsmann klædde seg ut som Katharina av Bora.

Soleis tilstelte kom dei inn i dansarstova. Mange folk var også strøymde til for å sjå på.

Han som Luther skulde vera, kom med ei stor bok under armen. Han gjorde kunnigt, at han var komen for å høyra skriftemål.

Deretter heldt han ein tale og gav syndernes forlating, og han gjorde det so, at alle sette i å læ. Sist på enda han spottingi si med eit Fader vår. Men då han kom til ordi: «For riket er ditt, og makti» .... fekk han dåtteleg slag, fall til jordi, og velte seg kring som ein galen hund. Dei henta lækjarar, freista alle råder for å hjelpe honom. Men det var alt det same. Han levde i 11 dagar under føle pinslor. Då gav han upp andi i dette skrämelege tilstand.

Kort etter vart han også sjuk den unge adelsmannen, som hadde forklædd seg som Katharina av Bora. Han døydde i same månad som hin.

Me lærer herav sanningi av det